

være yderst sjældent, kan man ikke give en Regel, som i mange andre Tilfælde vil medføre Ubillighed.

Nogle af de Handlinger fra Husbondens Side, der berettiger Lyendet til strax at forlade Tjenesten, antages med Hensyn til Løn og Kostpenge at burde give Lyendet samme Ret, som naar det uden lovlig Grund bortvises i Utide. Dette er overeensstemmende med Placat af 3die December 1755 § 10. De Handlinger, hvilke denne Birkning er tillagt, ere, at Husbonden mishandler Lyendet med Stød eller Slag, at han søger at forlede det til strafbare eller usædelige Handlinger, eller ikke, naar andre til Husstanden hørende Personer forsee sig paa saadan Maade, tager det i behørig Beskyttelse, og at han flytter til Færøerne, Seland, de danske Colonier eller Udlandet. Der kan maasse opstaae nogen Tvivl med Hensyn til sidstnævnte Tilfælde, der ikke er af samme Bessaffenhed, som de tvende andre, men idet man iøvrigt har gjort det til Pligt for Lyendet at følge med Husbonden, naar denne i Tjenestetiden flytter til et andet Sted indens for Monarchiets Grændser, alene imod, hvis Afstanden mellem det fraflyttede og det tilflyttede Sted er over en Meil, at erholde fri Tilbagereise ved Tjenestetidens Ophor, har man troet, at en lige Pligt ikke kunde paalægges Lyendet, naar Flytningen skeer til de ovennævnte Steder, og at det vilde være ubilligt, om det, naar det af sliq berettigende Grund fratræder Tjenesten, skulde lade sig nøie med Løn indtil Fratrædelsen. Forresten vil den hele Bestemmelse sjældent komme til Anvendelse, da Husbonden, som skal flytte saa langt bort, ikke lettigen vil mangle Tid til lovligen at opsigge Contracten.

Naar Husbonden krænker Lyendets gode Navn og Rygte ved ugrundede Beskyldninger, eller ikke betaler det Løn eller betingede Kostpenge til rette Tid, berettiges det vel til strax at forlade Tjenesten, men man har antaget, at Lyendet i disse Tilfælde burde notes med det betingede Bederlag i Forhold til den Tid, hvori det har tjent. De Ulemper, som Lyendet i disse to Tilfælde udsættes for, ere mindre end under de øvrige i § 48 nævnte Omstændigheder, og ordentligviis vil det ad Ret-

tergangsveien kunne komme til sin fulde Ret. Dertil kommer, at der i Henseende til udebleven Løn er i den følgende Deel af Lovudkastet tilstaaet en Forrettighed til dens hurtige Inddrivelse, jvfr. § 55. Det synes derfor, at Lyendet, naar det ikke strax kan komme i en anden Tjeneste, og ikke kan taale det Tab, som deraf vilde blive en Følge, kan forblive i sin Tjeneste, og, om det vil, opsigge denne. Imidlertid maa det med Hensyn til den nævnte gjældende Ret bemærkes, at Lyendet, naar det forlader Tjenesten, fordi det ikke faaer sin Løn betalt i rette Tid, ifølge Placat af 3die December 1755 § 10 har samme Ret mod Husbonden, som naar denne ulovligen bortviser det.

§§ 51—53.

Ulovligen have Lyendecontracten, naar uden lovlig Grund enten Husbonden bortviser Lyendet før rette Fardag, eller Lyendet før denne Dag forlader Tjenesten.

Den Husbond, der saaledes bortviser Lyendet, skal i Kjøbenhavn betale Lyendet den fulde Løn for den Tid, som samme skulde blevet i Tjenesten, indtil det efter lovlig Opsigelse havde været forbundet at forlade den, og til Politiecasen $\frac{1}{2}$ Mars Løn, Placat af 3die December 1755 § 9. Paa Landet skal han foruden Løn til den Tid, Lyendet udvises, endvidere betale det $\frac{1}{2}$ Mars Løn og 12 Ugers Kostpenge, beregnede til 4 Mk. ugentligen, Forordningen af 25de Marts 1791 § 10. For Kjøbstæderne med Undtagelse af Kjøbenhavn gives ingen Bestemmelse.

Da Lyendet ikke bør lide Tab i sine contractmæssige Rettigheder ved Husbondens ulovlige Handling, bør det have Løn efter den for Kjøbenhavn gjældende Regel. Den anførte Grund taler vel for, at det ogsaa skulde have Kostpenge for samme Tid, men da det ordentligviis maa kunne erholde en anden Tjeneste før den Fardag, til hvilken det faaer Løn, eller i alt Fald fortjene Noget, naar det har Tiden til egen Naadighed, og Husbonden i Almindelighed bebyrdes mere ved at skulle betale Kostpenge end ved at give Kost, har man troet, at en Indskrænkning kunde gjøres i Tiden for Kostpengene, hvilket ogsaa er overeensstemmende med Forordn. af 25de Marts 1791